

Que encara hem de parlar de moltes coses, company de l'ànima, company...

Un relat de: [JoanaCarner](#)

QUE ENCARA HEM DE PARLAR DE MOLTES COSES, COMPANYY DE L'ÀNIMA, COMPANYY.

"... que tenemos que hablar de muchas cosas,
companyero del alma, compañero"
(Miguel Hernández, "Elegia a Ramón Sijé")

Haviem passat tot el dia a Brighton. Era la penúltima etapa del viatge que havíem fet cinc professors de la Universitat de Barcelona, invitats pel British Council. Tornàvem força cansats d'un dia intens dedicat a conèixer programes d'àmbits afins als nostres a la universitat de d'aquella ciutat.

Potser va ser recordant la imatge contemplada feia unes hores de l'hotel mig ensorrat encara, on els terroristes de l'IRA havien fet esclatar una bomba durant el congrés dels conservadors anglesos, que una de les meves companyes va esbossar una mena d'excusa per les accions de certs grups que reivindiquen drets polítics per mitjà de la violència. Jo vaig dir que entenia la violència contra les coses però mai contra les persones. El tren seguia marxant cap a Londres i la conversa es va dirigir a d'altres àmbits.

En arribar a la recepció de l'hotel em van entregar vuit notes de trucades telefòniques. Eren del meu fill gran. Només una companya, la Mercè, se'n va assabentar. Vaig deixar el grup i em dirigí a la meua habitació amb una lògica i intensa preocupació. Per què totes les telefonades eren del meu fill? On era el meu marit?

Va ser el meu fill qui em respongué la traucada. La notícia va ser ràpida, no podia ser d'altra manera, no es podia suavitzar. El pare és a Madrid, va dir amb veu opaca. Aquest matí Eta ha assassinat l'Alfons. L'Alfons era el nostre amic més estimat, era una part essencial de la nostra vida. Vaig quedar sense veu. Finalment vaig poder demanar: Com ha estat? Al garatge de casa seva, a primera hora del matí, quan anava a treballar. D'un tret al clatell. El pare ha agafat el primer vol que ha pogut. L'Alexandre i jo anirem demà a primera hora per l'enterrament. He intentat localitzar-te durant tot el dia per si podies arribar a temps. Tinc el bitllet per demà passat, vaig dir. Avisaré a recepció perquè em facin les gestions per canviar-lo pel primer vol disponible cap a Madrid.

El meu fill intentava dir-me algunes paraules de consol. No ha sofert. Em sap greu que estiguis sola. T'estimo. Jo també t'estimo, fill.

La Mercè, la companya que s'havia assabentat a recepció de les telefonades, era amb la que tenia més relació dins el grup. No hi havia, però, una amistat especial. Va trucar a la porta per demanar-me si havia rebut alguna notícia greu. La meua manera de ser em conduïa, en uns moments com aquells, a no exterioritzar els sentiments. Però alguna cosa s'havia remogut dins meu. Vaig desfermar-me en un plor sonor: han mort el meu amic, han mort el meu amic! Vaig plorar durant hores al costat de la Mercè. Vaig tractar d'explicar-li el que representava per a nosaltres l'Alfons. Ella em demanava ho just. Va respectar sense interrompre'm les hores de plor i de silenci. Després, li agrai la companyia i li vaig pregar que se n'anés a descansar. La resta de la nit va ser un plor en solitari.

Al matí següent em vaig acomiadar com vaig poder dels companys. La professora que el dia anterior, durant el viatge de tornada en tren havia intentat justificar certes accions terroristes, va tractar d'excusar-se. La vaig escoltar des de la llunyania, no m'interessaven gens les seves paraules. Jo només veia el l'Alfons estirat al terra del garatge amb sang al costat del seu cap. I sentia una pena immensa per la Magda, la seva dona, i pels seus fills, i per mi.

Durant el viatge de tornada fins a Madrid, protegida tothora per les ulleres fosques, vaig comprovar que podia controlar la desesperació.

No vaig sentir odi, almenys conscientment. Vaig sentir desolació i una perplexitat davant la maldat de l'home. Una perplexitat que se'm renova de tat en tant amb la lectura de notícies als diaris.

No, no vaig sentir odi conscientment, però quan poc temps després de l'assassinat de l'Alfons un etarra va saltar pels aires destrossat tot manipulant una bomba, vaig desitjar que hagués tingut uns instants de consciència per adonar-se de que, de fet, ja era mort.

Dos elements van entrar a formar part inseparable d'aquesta història. Una poesia que, com amb una mena de premonició, m'havia impressionat i tocat les fibres més sensibles en la meua joventut (Elegia a Ramón Sijé, de Miguel Hernández), i que es convertí vers a vers, paraula a paraula en un mirall del meu estat, durant anys. L'altre fet va ser un canvi radical de caràcter. El meu tarannà afable vers coneguts, alumnes, companys va transformar-se en un conglomerat d'esquerperia, brusquedat, indiferència. I és curiós, m'agradava aquest canvi. M'hi trobava bé quan engegava la gent en lloc de tractar de ser amable. Aquesta metamorfosi va durar poc més d'un any. Sense adonar-me, vaig tornar a l'amabilitat. Haig de dir, però, que de tant en tant enyoro aquella sensació de saber engegar la gent, de ser malagradosa.